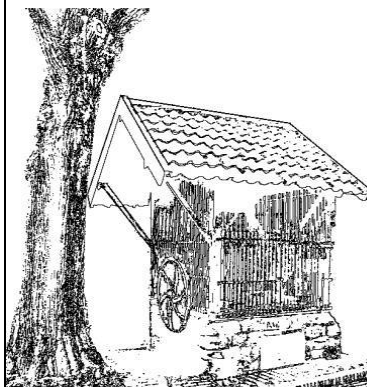

NIEUWSBRIEF nummer 51
9e JAARGANG
Uitgave nr. 3 van 2021
Opmaak: augustus 2021

www.heemkunde-margraten.nl

Verenigingslokaal:
Rijksweg 68 Margraten
(Naast het Kroontje en WOK)

HEEMKUNDE
VERENIGING
MARGRATEN

Voor u ligt onze 51ste nieuwsbrief. Veel onderwerpen zijn gepasseerd in de afgelopen jaren. Onze eerste nieuwsbrief verscheen op 1 augustus 2012. Inmiddels alweer 9 jaar geleden. Toch weer een klein jubileum. In deze nieuwsbrief vroegen wij uw hulp over de rondgang van de Sterre der Zee in Margraten. U hebt toen goed geholpen want in 2020 verscheen een heel mooi verhaal over de rondgang van de Sterre der Zee door Termaar en Margraten van de hand van Jo Lardenoije.

Onze derde nieuwsbrief verschijnt ieder jaar in augustus. De maand augustus wordt ook wel de oogstmaand genoemd om van oudsher in deze maand geoogst wordt.

De maand augustus heeft zijn naam te danken aan de romeinse keizer Gaius Julius Caesar Octavianus. Augustus was de bijnaam van deze keizer van Rome en veel keizers na hem kozen ook voor deze naam. De keizerinnen uit die tijd gebruikten vaak de naam Augusta. Omdat Augustus jaloers was op Julius Caesar met zijn maand juli, wou hij ook zijn eigen maand. Vandaar dat de maand augustus ontstond. De naam augustus is afgeleid van Augustinus. Een jongensnaam die een verkleinvorm is van het Latijnse Augustus dat geheiligd, gewijd, verheven en eerwaardig betekend. Letterlijk betekent augustus vermeerderaar. Dit komt van het werkwoord "Augere" wat vermeerderen betekend.

Voor de kranten en andere media is augustus de komkommertijd. Een woord dat in de Nederlandse taal het eerst werd gebruikt in 1787. Het duidt op een periode waarin weinig nieuws is en weinig andere activiteiten. De politiek is met verloop en veel bedrijven zijn gesloten. Er zijn weinig sportevenementen zoals wielrennen, tennis of WK's en EK's. Veel mensen zijn met vakantie. De naam komkommertijd is ontstaan omdat er in de maand augustus de komkommers werden geoogst.

De belangrijkste dag van augustus is 15 augustus, de dag van Maria Tenhemelopneming. Maria Tenhemelopneming is het katholieke hoogfeest waarop de kerk gedenkt dat de maagd Maria door God in de hemel werd opgenomen. In veel landen is deze dag een nationale feestdag.

Bestuurszaken

Op woensdag 4 augustus kreeg het bestuur van Heemkunde Vereniging Margraten het droeve bericht dat ons oud-bestuurslid Willy Willems vrij onverwacht is overleden. Willy werd slechts 73 jaar. Willy was sinds november 2012 lid van onze vereniging. In oktober 2013 trad hij toe tot het bestuur. Dit wel pas na een tijdje te hebben meegelopen om te bekijken of het hem beviel. Een van de eerste dingen die hij als bestuurslid heeft opgepakt, is het opnieuw ordenen en indelen van het archief van de vereniging. Willy heeft het hele archief opnieuw gerangschikt en stukken in het archief, die niet persé iets met Margraten te maken hadden, heeft hij verwijderd. Toen er ook nog nieuwe kasten kwamen, werd alles meteen een stuk overzichtelijker.

Willy was ook schrijver voor ons jaarboek Op de Huugte. Zo zijn er in de loop van de jaren verschillende verhalen van zijn hand verschenen. Hij schreef over bakkerij Essers en bakkerij Deckers, de bloemkwekerij in Margraten, de goede oude tijd in twee delen en de geschiedenis van het bestuur van de gemeente Margraten. Helaas zullen wij het tweede deel hiervan nooit meer van zijn hand ontvangen.

Alle kranten en weekbladen die Willy onder ogen kreeg, werden nageplozen op artikelen over Margraten. Deze kranten werden zorgvuldig bewaard en door Suzanne Schijns-Fleuren opgeslagen in ons archief. Bij de open dagen, de boekuitgifte en de fototentoonstellingen, was Willy steeds aanwezig als bestuurslid.

In februari van dit jaar kwam Willy met de mededeling dat hij zijn bestuursfunctie door omstandigheden moest neerleggen. Hij bleef wel onze contactpersoon voor de deur-aan-deur verkoop van de kalenders en de jaarboeken.

Willy, bedankt voor alle inzet die je de vereniging gegeven hebt als lid en als bestuurslid. Wij zullen Willy ontzettend gaan missen en wij wensen zijn vrouw Jenny en zijn familie heel veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

Wie helpt

Update:

In onze vorige nieuwsbrief vroegen wij voor Marianne Kremer informatie over haar oudoom Clemens Aloysius Johannes Broers. We ontvingen zoveel leuke reacties dat Marianne haar verhaal heeft opgetekend voor ons jaarboek Op de Huugte. Wij zijn benieuwd naar haar verhaal.

Reactie op ons stukje over Memorial Day.

We ontvingen ook hele leuke reacties op ons stukje over Memorial Day. Vooral op de foto's en wij vinden het zo jammer dat wij in verband met de AVG geen namen meer onder foto's mogen zetten. Wij zouden u dan kunnen vertellen dat een aantal mensen zichzelf hebben herkend op deze foto's zoals het meisje in haar mooie ruiten rokje. Ze herkende ook juffrouw Coun en Juffrouw Pricken op deze foto.

Wie herkent zichzelf? Of wie kent mensen op deze foto. Al mogen wij deze namen niet mee vermelden, het is voor ons archief altijd leuk om de namen bij de foto's te hebben.

U kunt dit doorgeven aan de redactie per mail redactie@heemkunde-margraten.nl of per telefoon bij Yolanda Loo: 06-22414919

Het volgende verzoek willen wij graag nog een keer doen.

In januari 2020 kregen wij van journalist René Willems van De Limburger het verzoek om mee te werken aan een nieuwe bijlage bij de krant. Deze nieuwe bijlage zou het weekblad VIA gaan vervangen. De bijlage zit iedere week op woensdag bij De Limburger en valt bij de abonnees op de mat maar is ook gratis af te halen in een groot aantal winkels in Zuid-Limburg. Een vast onderdeel van de nieuwe Via is een rubriek met een bijdrage van heemkundeverenigingen in Maastricht en het Heuvelland, van Nul tot Nu. De rubriek geeft de schrijver de ruimte om alle periodes uit de lokale geschiedenis te belichten en ook regionale verhalen en verhalen van “euver de päöl” zijn mogelijk.

Inmiddels heeft Heemkunde Vereniging Margraten regelmatig een bijdrage geleverd. U zult ze vast wel hebben zien langskomen.

Tot nu toe hebben wij bewerkte, ingekorte verhalen uit Op de Huugte gebruikt maar het zou leuk zijn als wij ook nieuwe verhalen konden insturen. Hier vragen wij uw hulp. Hebt u ideeën voor ons, of zou u zelf een verhaal willen schrijven. Neem dan gerust contact op met de boekredactie en wie weet staat uw verhaal binnenkort in de krant.

Verzoek:

Inmiddels zijn we weer druk bezig met ons jaarboek Op de Huugte 2021 dat in november wordt gepresenteerd. Wij hopen dat er dit jaar een fysieke verkoop in ons eigen verenigingslokaal mogelijk is. We kunnen u gelukkig mededelen dat er, mocht het mogelijk zijn, een fysieke verkoop in ons verenigingslokaal kan zijn. Het zag er even naar uit dat wij op zeer korte termijn ons verenigingslokaal moesten verlaten maar een tijd geleden kregen alle heemkundefleden een berichtje van onze secretaris.

Beste heemkunde leden,

Een tijdje terug hebben wij jullie geïnformeerd over het feit dat de huur van ons verenigingslokaal was opgezegd. De veilinglocatie was namelijk verkocht aan de firma Opreij die alhier een herontwikkeling zal gaan doorvoeren. Het gevolg hiervan was dat wij vóór het einde van deze maand onze vertrouwde huisvesting zouden moeten leegruimen én verlaten. Voor ons als vereniging was dat reden om een noodkreet te versturen naar raadsleden Blezer, Janssen en Hendriks én wethouder Jacobs. In navolging daarvan is met genoemde personen overleg geweest en is getracht om de toekomst van onze vereniging veilig te stellen. Dit door op zoek te gaan naar een alternatieve huisvestingslocatie en anderzijds om contact te zoeken met de nieuwe eigenaar van het veilingterrein.

Inmiddels kunnen we melden dat dat laatste heeft opgeleverd dat we onze huisvesting niet hoeven te verlaten. Hierbij dient wel de nuance aan toegevoegd te worden dat we **voorlopig** kunnen blijven zitten. En voorlopig dient hierbij gelezen te worden als de periode waarin de herontwikkelingsplannen (door de firma Opreij) worden voorbereid. Verwacht wordt dat dit een periode van minimaal 1 jaar en maximaal 3 jaar zal zijn. Dus voor nu kunnen we even rustig ademhalen en hoeft er niet hals over kop actie ondernomen te worden. In de tussentijd zullen we als vereniging echter niet stil kunnen gaan zitten. We zullen onze ogen en oren open moeten houden, om de herontwikkeling op de voet te volgen én om een alternatieve huisvestingslocatie te blijven zoeken. Mochten jullie daar ideeën over hebben dan horen we dat graag.

Met de firma Opreij zullen wij als bestuur ook zeker nog in overleg gaan. En dan met name om te bekijken in hoeverre wij als heemkunde vereniging een plek kunnen krijgen c.q. bemachtigen binnen de herontwikkelingsplannen.

In hoeverre dat gaat lukken is natuurlijk lastig te voorspellen, maar we gaan ons uiterste best hiervoor doen. De firma Opreij heeft in ieder geval wel al aangeboden om achterstallig onderhoud uit te willen gaan voeren aan onze locatie, en dan vooral het aanpakken van de lekkages.

Aan ons is de vraag gesteld om hieraan mee te werken en uiteraard willen we ons beste beentje voorzetten. Naast het werken aan het dak zijn er ook kleinere klusjes om uit te voeren, bijvoorbeeld het schilderen van kozijnen en deuren. Wij zouden het natuurlijk zeer op prijs stellen als jullie daaraan willen meehelpen. Dit zal in de 'onderhandelingen' met de firma Opreij natuurlijk alleen maar een positieve invloed hebben.

Heb u zin en tijd om ons te helpen om ons verenigingslokaal aan te pakken en achterstallig onderhoud uit te voeren, laat het dan weten. Neem contact op met onze secretaris Stefan Loo of iemand van het bestuur. Dat kan via de mail: info@heemkunde-margraten.nl of via telefoon: 06-30805281.

Vrijwilligers gevraagd

Zoals u in de nieuwsbrief van afgelopen mei al hebt kunnen lezen, bestaat onze vereniging in maart 2022 vijftien jaar. Dit is een jubileum dat wij natuurlijk niet ongemerkt voorbij willen laten gaan.

Er zijn al enkele mooie ideeën aangedragen, maar als er nog lezers zijn met een goed idee, laat vooral van je horen.

Ook kunnen zich nog steeds mensen aanmelden die willen helpen op de dag van het jubileum om deze dag tot een succes maken. Alle hulp is welkom. Wie voelt zich geroepen om samen met het bestuur de plannen uit te werken en op deze dag aan de gemeenschap van Margraten te laten zien, waar onze vereniging voor staat. Hebt u nog vragen of wilt u zich aanmelden, dat kan bij: info@heemkunde-margraten.nl of bij een van de bestuursleden. De bestuursleden kunt u vinden op de website van Heemkunde Vereniging Margraten.

Verzoek

Zoals u in het in memoriam van Willy Willems hebt kunnen lezen, ploos Willy alle kranten, weekbladen en tijdschriften na, naar wetenswaardigheden of berichten over Margraten. Deze werden dan enkele malen per jaar opgehaald door Suzanne Schijns-Fleuren. Zij verzamelde en ordende deze artikelen en knipsels in een klapper. Wat dit betreft zullen wij Willy ontzettend gaan missen en wij zijn op zoek naar iemand die deze taak wil overnemen. Zo kunt u samen met Suzanne het knipselproject voortzetten.

U hoeft het dus niet alleen te doen.

Wie is bereid deze taak over te nemen? Voor meer informatie of aanmelden kunt u rechtstreeks contact opnemen met Suzanne en wel via de mail: suzanneke105@hotmail.com

U kunt ook bij een van de bestuursleden aankloppen.

— Een zoon van den landbouwer C. P., te Scheulder (Limburg), die aan tering leed en zich naar het Louisa-hospitaal te Aken begaf, ten einde zich te doen behandelen volgens de methode van dr. Koch, is thans bijna geheel hersteld, en hoopt binnen weinige dagen die inrichting als volkomen genezen te verlaten. L. K.

Het krantenbericht dat u hierboven leest, is van dinsdag 22 januari 1891. Het gaat hier om de op 16 maart 1860 in Scheulder geboren Pieter Mathijs Hubert Ploem of Ploemen. Pieter is op dat moment dertig jaar. Pieter is het zevende kind van Caspard Ploumen en Petronella Hubertina Vliex.

Hij had drie oudere zussen en drie oudere broers: Catharina Elisabeth Hubertina, geboren op 19 september 1846, Johannes Anthonius Hubertus Wilhelmus, geboren op 13 december 1848, Johannes Hubertus, geboren op 25 januari 1851. Gilles Joseph, geboren op 14 april 1853, Maria Catharina, geboren op 9 december 1855 en Maria Elisabeth, geboren op 11 maart 1858. Na Pieter kwam jongste zoon en broer Jan Pieter, geboren op 8 mei 1865.

Pieter leed aan tuberculose, de tering zoals het in de volksmond toentertijd genoemd werd en werd voor behandeling naar het Louisa Hospitaal (Luisen-Hospital) in Aken gebracht.

Drie maanden na het eerste bericht in de krant, stond er een tweede bericht over Pieter in de krant. Daarin stond vermeld dat de patiënt zich in eerste instantie veel beter voelde en men dacht dat hij gelukkig helemaal hersteld was. Helaas ging het op een bepaald moment veel slechter met Pieter en op zondag 12 april 1891 overleed Pieter aan deze vreselijke ziekte.

Onlangs deelden wij mede dat een zoon van den heer Caspar Ploem, te Scheulder (L), welke aan tering leed en zich naar het *Louisa-Hospitaal* te Aken had begeven, ten einde zich te doen behandelen volgens de methode-Koch, dusdanig in beterschap had toegenomen, dat hij de inrichting als volkomen genezen ging verlaten. De patient gevoelde zich dan ook veel beter, waande zich geheel

hersteld en keerde bij zijn vader terug. De familieleden verkondigden luid den lof van dr Koch. Doch zie, eensklaps komt een heele ommekeer in den toestand voor, en wel zoo, dat de ziekte veel heviger optrad dan ooit te voren.

Op gegeven oogenblikken kreeg hij rillingen over zijn lichaam, zoodat al zijn ledematen beefden, totdat eindelijk de dood Zondag een einde aan zijn lijden maakte.

Uit vorenstaande blijkt dat Koch's middel weinig aanbeveling verdient en zelfs gevaarlijk is.

In 1891 stond de behandeling van tuberculose, of de tering, nog in de kinderschoenen en of er tijdens de behandeling van Pieter iets fout is gegaan, is natuurlijk niet te zeggen. Zijn behandelend arts was de Duitse arts en microbioloog Heinrich Herman Robert Koch (*11 december 1843-†27 mei 1910). Niet de minste arts.

Dr. Heinrich Herman Robert Koch was de ontdekker van specifieke veroorzakers van dodelijke infectieziekten zoals cholera, miltvuur en tuberculose. Samen met Louis Pasteur wordt hij beschouwd als een van de belangrijkste grondleggers van de moderne bacteriologie. Vooral in deze tijd, waarin wij veel te maken hebben met het RIVM (.) voor de bestrijding van het coronavirus, is het Robert Koch Instituut de Duitse tegenhanger van het RIVM.

Helaas heeft al deze kennis het leven van Pieter niet kunnen redden maar hij zal zeer zeker in de beste handen zijn geweest.

Bron: Wikipedia

Beste lezer,

Tot zover onze eenenvijftigste nieuwsbrief. Ik hoop dat u weer van deze nieuwsbrief genoten hebt en dat wij u ook nu weer een beetje “*op de Huugte*” hebben gebracht. En heeft u zelf ideeën of verhalen die u ons wil vertellen? Heeft u een foto liggen waarvan u graag zou willen weten wie op de ze foto staan? Hebt u een andere vraag die u graag beantwoord wil hebben? Laat het ons dan vooral weten. Wij kunnen u misschien een eind op weg helpen en misschien wordt het, net zoals in de twee andere voorbeelden in deze nieuwsbrief, wel een verhaal voor Op de Huugte.

De Heemkunde Vereniging Margraten verstuurd deze nieuwsbrief alleen digitaal en we kregen een tijdje geleden de vraag of wij deze nieuwsbrief ook op papier ter beschikking wilden stellen. Dat is niet onze eerste opzet maar hebt u geen mailadres en wilt u deze nieuwsbrief toch heel graag ontvangen, laat het ons dan weten.

De Heemkunde Vereniging Margraten hecht veel waarde aan de bescherming van persoonsgegevens en houdt zich in alle gevallen aan de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming. In het kader hiervan werd door het bestuur van de Heemkunde Vereniging Margraten een privacyverklaring opgesteld, en vastgesteld in zijn vergadering van 26 juni 2018. Dit document is na te lezen op onze website, zie: <https://heemkunde-margraten.nl/about-us/privacy-policy/> Als u naar aanleiding van ons Privacy Statement nog vragen of opmerkingen heeft neem dan contact met ons op!